

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Järvenpää, Pirkko			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Minuus kohtaa työelämän. Työssä jaksamisen narratiivista tarkastelua			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 128 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten työssä jaksaminen – tai jaksamattomuus eli uupuminen – konstruoituu jaksamisvaikeuksia kokeneiden työntekijöiden työelämän kertomuksissa. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, millaisia tarinallisia merkityksiä eri elämäntapahtumille annetaan ja miten jaksamiskokemukset liitetään kertomuksissa ko. merkityksenantoon.</p> <p>Tutkimuksen taustalla on työuupumuksen tutkimuksessa esiintyvä oletus työntekijän ihanteiden, odotusten, tavoitteiden ja pyrkimysten sekä työelämän todellisuuden kohtaamisesta työuupumuksen kehittymisen prosessissa vaikuttavana tekijänä. Oletusta tarkastellaan narratiivisesti tarinallisen kiertokulun teorian kautta sisäisen tarinan ja draaman kohtaamisena.</p> <p>Tutkimuksessa kysytään, millaisena jaksamisvaikeuksia kokeneet työntekijät tuottavat sisäisen tarinan ja draaman suhteen työelämän kertomuksissaan eli millaisena tuotetaan minuuden ja työelämän todellisuuden kohtaaminen. Liitetäänkö työssä jaksaminen sisäisen tarinan toteutumiseen draamassa ja sisäisen tarinan määrittämään tarinalliseen merkityksenantoon, ja jos liitetään, niin miten se tapahtuu?</p> <p>Empiirisen aineiston muodostaa 22 työssään jaksamisvaikeuksia kokeneen työntekijän työelämää koskevat haastattelut ja elämänviivat. Haastateltavat ovat valikoituneet tutkimukseen työuupumuksen oireyhtymää mittaavan MBI-GS -mittarin kautta. Aineiston analyysissä käytetään rinnakkain narratiivista analyysia ja kertomuksen draaman tapahtumiin liitettyjen erontekojen analyysia.</p> <p>Sisäisen tarinan ja draaman kohtaamiset kertomuksen nykytilassa hahmotetaan tutkimuksessa viiden kertomusluokan kautta: ristiriita-, romahdus-, täyskäännös-, luovimis- ja elämä on toisaalla -kertomukset. Ristiriitakertomukset jakaantuvat vielä kahteen luokkaan, labyrinthi- ja arvot paineessa -kertomuksiin.</p> <p>Tutkimuksesta ilmenee, että työssään jaksamisvaikeuksia kokeneet haastateltavat konstruoivat kertomuksissaan työssä jaksamisen sidoksissa sisäisen tarinan toteutumiseen työelämän draamassa kolmea poikkeusta lukuun ottamatta, joista yhden kohdalla sisäinen tarina ja työelämän draama eivät kohtaa. Kahden kertomuksen analyysi ei tuonut esiin sisäistä tarinaa. Tutkimuksen tulosten perusteella esitetään, että työssään jaksamisvaikeuksia kokeneiden työntekijöiden kohdalla tulee ottaa huomioon työssä jaksamisen yhteys minuuteen eli siihen, miten ihminen määrittelee itsensä työelämässä.</p> <p>Työuupumustutkimuksen osalta tärkeimpinä lähteinä ovat Schaufeli, W. & Enzmann, D. (1998). The burnout companion to study and practice: a critical analysis ja Schaufeli W.B., Maslach C. & Marek T. (toim.) (1993). Professional burnout: recent development in theory and research. Narratiivisen lähestymistavan kannalta tärkein lähde on Hänninen, V. (1999). Sisäinen tarina, elämä ja muutos.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords työuupumus identiteetti narratiivinen analyysi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			